

12. 10. 2011

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Odměny úředníků již nejsou tajné aneb bude to tak doopravdy?

Svým příspěvkem bych si dovolila navázat na článek pana JUDr. Petra Kolmana, Ph.D., publikovaný na tomto místě dne 4.7.2011 pod názvem Odměny úředníků již nejsou tajné aneb o peníze jde až v první řadě, ve kterém upozornil na zásadní rozhodnutí Nejvyššího správního soudu č.j. 5 As 57/2010 - 79 ze dne 27. května t.r. Nejvyšší správní soud (NSS) v tomto svém rozhodnutí došel k názoru, že žadatelé o informace mají právo znát, jaké odměny dostali konkrétní úředníci. Vyslovil přitom názor, že právo na soukromí jednotlivce (a potažmo i ochranu osobních údajů) zaručené Listinou základních práv a svobod[1] není neomezené, protiváhou je právo každého na ochranu před neoprávněným shromažďováním, zveřejňováním a jiným zneužíváním údajů o své osobě[2]. Tím by mohla být otázka poskytování informací o výši platů a výši odměn jednotlivých pracovníků veřejné správy vyřešená. Skutečnost se však zdá býti odlišnou.

V návaznosti na citovaný judikát vyjádřil své stanovisko i Úřad pro ochranu osobních údajů (ÚOOÚ)[3], který podrobil rozhodnutí NSS poměrně ostré kritice, kde zejména Nejvyššímu správnímu soudu vytýká, že odmítl aplikovat test proporcionality, tedy nezabýval se otázkou posouzení, které ze dvou práv jdoucích proti sobě (právo na ochranu osobnosti vs. právo na informace) je v konkrétní situaci třeba upřednostnit.

Veřejné sdělovací prostředky pak v době okurkové sezony testovaly, který úřad státní správy je nakolik ochoten poskytnout konkrétní informace o odměnách jednotlivých pracovníků. Výsledky jsou patrně obecně známé, postup úřadů nebyl jednotný. Proto se v srpnu uskutečnilo jednání zástupců Ministerstva vnitra, Ministerstva spravedlnosti, ÚOOÚ, Kanceláře veřejného ochránce práva a Otevřené společnosti o.p.s. s cílem formulovat metodické pokyny při poskytování informací týkajících se odměňování pracovníků veřejné správy.[4]

Metodika ve svém úvodu konstatuje, že je nutné zcela respektovat citovaný judikát NSS a že „nosné důvody (ratio decidendi) odůvodnění rozsudku Nejvyššího správního soud však principiálně nevylučují, aby vydání takové informace bylo při uplatnění testu proporcionality v odůvodněných případech odmítnuto.“[5] Dále je konstatováno, že v případě neposkytnutí informací musí být náležitě vysvětleny důvody takového postupu.

Metodika v zásadě presumuje dvě situace: a) jedná se o údaje, které jsou již nějakým způsobem zveřejněné, např. vyplývá z právního předpisu - v takovém případě je třeba poskytnout příslušnou informaci bez dalšího zkoumání; b) jedná se o údaje, které nejsou veřejně dostupné. Pro tento druhý případ rozděluje metodika zaměstnance, resp. pracovníky veřejné správy do několika kategorií:

a) Veřejný funkcionář ve smyslu § 2 odst. 1 zákona o střetu zájmů[6] - u této skupiny lze předpokládat veřejný zájem na přístupnosti takové informace nad ochranou soukromí, informace se v naprosté většině případů poskytnou;

b) Ostatní pracovníci - je třeba aplikovat test proporcionality a hodnotit pracovní zařazení a rozhodovací pravomoci ve vztahu k prostředkům z veřejných rozpočtů ad hoc.

Jen pro úplnost je třeba dodat, že výše uvedené se týká poskytování informací na základě individuální žádosti jednotlivce (fyzické nebo právnické osoby). NSS se ve svém rozhodnutí nezabýval otázkou zveřejňování informací způsobem umožňujícím dálkový přístup. V tomto ohledu metodika doporučuje informace spíše nezveřejňovat.

V té samé době byl Poslanecké sněmovně Parlamentu ČR vládou předložen návrh zákona v souvislosti s přijetím zákona o zdravotních službách. 7 Ten mimo jiné mění i zákon o svobodném přístupu k informacím, kde v původním vládním návrhu měl být § 8b zákona doplněn o slova „platů, odměn a dalších obdobných plnění poskytovaných z veřejných rozpočtů“. Návrh zákona prošel již 3. čtením a zdá se, že v rámci pozměňovacích návrhů bylo od tohoto upuštěno.

Už z nastíněné polemiky mezi NSS a ÚOOÚ je zřejmé, že se jedná o problematiku komplexní a právně poměrně složitou, kdy jsou proti sobě postavena protichůdná práva, která ale požívají stejnou právní ochranu, v obou případech založenou přímo Listinou základních práv a svobod. Je také zřejmé, že od vzniku zákona o svobodném přístupu k informacím i od vzniku zákona o ochraně osobních údajů uplynulo už více než jedno desetiletí a je otázkou, zda tyto zákony (i přes své novelizace) reflektují změněné společenské klima. To se patrně blíže projeví v následné aplikační praxi těchto dvou předpisů, kde zásadní význam bude mít v úvodu citovaný rozsudek NSS.

Mgr. Olga Nemravová, advokátka

autorka působí v advokátní kanceláři ŠACHTA&PARTNERS, v.o.s. v Praze

[ŠACHTA & PARTNERS, v.o.s.](#)

Radlická 28/663
150 00 Praha 5

Tel.: +420 251 566 005
Fax: +420 251 566 006
e-mail: jurista@jurista.cz

[1] Čl. 7 Listiny základních práv a svobod

[2] Čl. 10 odst. 3 Listiny základních práv a svobod

[3] Stanovisko ÚOOÚ ze dne 3.6.2011 je k dispozici na jeho internetových stránkách <http://www.uoou.cz/uoou.aspx?menu=14&loc=328>.

[4] Dokument je pod názvem Metodické doporučení Ministerstva vnitra a Úřadu pro ochranu osobních údajů k poskytování informací o platech pracovníků povinných subjektů podle zákona o svobodném přístupu k informacím dostupný na internetových stránkách ÚOOÚ <http://www.uoou.cz/files/Metodika.pdf>.

[5] Viz Metodické doporučení Ministerstva vnitra a Úřadu pro ochranu osobních údajů k poskytování informací o platech pracovníků povinných subjektů podle zákona o svobodném přístupu k informacím, <http://www.uoou.cz/files/Metodika.pdf>.

[6] Zákon č. [159/2006](#) Sb., o střetu zájmů, ve znění pozdějších předpisů

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Nový zákon o veřejných dražbách, aukce a obálkové metody](#)
- [Evropská unie mění pravidla plateb: více odpovědnosti, intenzivnější zpracování dat, více kontrol](#)
- [Pohled přes hranice - natáčení pornografických klipů jako důvod výpovědi z nájmu bytu](#)
- [Nařízení EU o umělé inteligenci a jeho dopady na využití jazykových modelů v advokátní praxi](#)
- [Revize zájezdové směrnice: co přináší, co hrozilo a co to znamená pro praxi](#)
- [Kupní smlouva o převodu nemovitosti bez uvedení výše kupní ceny](#)
- [Odpovědnost zaměstnavatele a zaměstnance v souvislosti s využitím umělé inteligence](#)
- [Nový návrh zákona o platformové práci - 2. díl: Redefinice závislé práce](#)
- [Druhá „tlačítková novela“: povinné tlačítko pro odstoupení od smlouvy](#)
- [JIŘÍ HARNACH - VEŘEJNÉ ZAKÁZKY LIVE! - ČERVEN 2026](#)
- [Souhlas s veřejným užíváním pozemku jako překážka nároku na bezdůvodné obohacení - nález Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 2541/25](#)